

Sygn. akt IV P 828/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 sierpnia 2021 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Agnieszka Chlipała-Koziół

Protokolant: Katarzyna Kunik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 sierpnia 2021 r. we W.

sprawy z powództwa: **K. Z.**

przeciwko:(...) **we W.**

o odprawę emerytalną

I. zasądza na rzecz powoda K. Z. od strony pozwanej (...) we W. kwotę 26.544,70 zł (dwadzieścia sześć tysięcy pięćset czterdzieści cztery złote i 70/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 grudnia 2020 r. do dnia zapłaty, tytułem odprawy emerytalnej;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 2700 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

III. nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa;

IV. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 4.424,12 zł.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 30.12.2020 r. **powód K. Z.** wniósł o zasądzenie od strony pozwanej (...) z siedzibą we W. kwoty 26.544,70 zł tytułem odprawy emerytalnej wraz z odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 1 grudnia 2020 r. do dnia zapłaty, a także o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że od 1.05.1995 r. posiada uprawnienia do emerytury wojskowej. Po zakończeniu służby w okresie od 1.05.1995 r. do 7.03.2008 r. powód był zatrudniony w różnych firmach jako pracownik cywilny, ale z żadnej z nich nie otrzymał odprawy emerytalnej. W okresie od 10.03.2008 r. do 30.11.2020 r. powód był zatrudniony u pozwanej. Pismem z 9.11.2020 r. powód zwrócił się do pozwanej o wypłatę odprawy emerytalnej. Strona pozwana odmówiła.

W odpowiedzi na pozew **strona pozwana (...) we W.** wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

Strona pozwana zarzuciła, że były żołnierz zawodowy nie nabywa prawa do odprawy emerytalnej, jeżeli z zakończeniem tej pracy nie łączy się nabycie świadczeń emerytalno – rentowych z systemu powszechnego. Wskazał, że w przypadku powoda nie została spełniona przesłanka zaprzestania pracy z powodu przejścia na emeryturę. Pozwana zarzuciła brak związku przejścia powoda na emeryturę z ustaniem stosunku pracy.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód K. Z. urodził się (...)

Powód był zatrudniony w (...) w S. od 14.01.1974 r. do 31.07.1975 r., we (...) Zakładach (...) od 2.09.1975 r. do 23.10.1975 r.

Powód pełnił zasadniczą służbę wojskową od 27.10.1975 r. do 13.10.1977 r.

Od 2.11.1977 r. do 29.02.1980 r. powód był zatrudniony w Jednostce Wojskowej nr (...) we W..

Powód pełnił służbę wojskową jako żołnierz zawodowy w okresie od 1.03.1980 r. do 30.04.1995 r.

Decyzją z dnia 2.05.1995 r. Wojskowego Biura Emerytalnego przyznano powodowi emeryturę wojskową po 21 latach, 1 miesiącu i 25 dniach wysługi wojskowej, od dnia 1.05.1995 r.

Po zakończeniu służby wojskowej powód był zatrudniony w okresach:

- 1.02.1996 r. – 30.04.1996 r. - w (...) s.c. (...) we W.,
- 13.06.1966 r. – 14.02.1997 r. w Zakładzie (...) we W.,
- 17.02.1997 r. – 5.04.1999 r. w (...), K. R. we W.,
- 6.04.1999 r. – 30.04.2002 r. – w (...) R. J. w C.,
- 1.05.2002 r. - 4.03.2002 r. – w (...) J. J.,
- 21.07.2003 r. – 30.11.2003 r. w Jednostce Wojskowej Nr (...) P. – B.,
- 1.12.2003 – 7.03.2008 r. - w Jednostce Wojskowej Nr (...) we W.,
- 10.03.2008 r – 30.11.2020 r. - u strony pozwanej.

Po zakończeniu zatrudnienia u pozwanej powód nie podjął innej pracy.

Powód nie otrzymał od żadnego z pracodawców odprawy emerytalnej. Powód otrzymał odprawę wojskową.

Dowód: zaświadczenie k. 17

decyzja o przyznaniu świadczenia z załącznikiem k. 18-20

świadczenia pracy i zaświadczenie k. 24, akta osobowe (załącznik)

-wyjaśnienia powoda (k. 73v.)

Zgodnie z treścią Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej, pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę, przysługuje jednorazowa odprawa pieniężna w wysokości pięciomiesięcznego wynagrodzenia po co najmniej 30 latach pracy (art. 48 ust. 1 pkt 5).

Odprawę oblicza się według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy (art. 48 ust. 2).

Przy ustalaniu okresu pracy, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio postanowienia art. 37 ust. 3 i 4 Układu (art. 48 ust. 3).

Do okresów pracy uprawniających do dodatku za wysługę lat wlicza się wszystkie poprzednie zakończone okresy zatrudnienia (art. 37 ust. 3). Do okresu pracy uprawniającego do dodatku za wysługę lat wlicza się także okresy odbywania czynnej służby wojskowej (art. 37 ust. 4 pkt 1).

Dowód: wyciąg z Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej (k. 34-39)

Wynagrodzenie powoda liczone według zasad jak ekwiwalent za urlop wynosi 4.424,12 zł brutto.

Dowód: zaświadczenie k. 52

Powód wniósł o wypłatę odprawy pismem z 9.11.2020 r. Pozwana odmówiła powodowi wypłaty odprawy. Powód wezwał pozwaną do zapłaty.

Dowód: pismo powoda z 9.11.2020 r. k. 27

pismo pozwanej z 16.11.2020 r. k. 28

wezwanie przedsądowe z 4.12.2020 r. k. 29

Wysokość odprawy obliczonej zgodnie z zapisami Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej za 6 miesięcy zatrudnienia wynosi dla powoda 26.544,70 zł.

Dowód: okoliczność bezsporna, a nadto:

zaświadczenie strony pozwanej k. 53,

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie jako zasadne.

W niniejszej sprawie powód domagał się zasądzenia od strony pozwanej kwoty 26.544,70 zł tytułem odprawy emerytalnej wraz z odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 1 grudnia 2020 r. do dnia zapłaty. Strona pozwana wносиła o oddalenie powództwa, wskazując, że w dacie rozwiązania umowy o pracę powód nie spełniał warunków do nabycia prawa do emerytury, nie wykazał, aby rzeczywiście przeszedł na emeryturę i brak było związku pomiędzy ustaniem stosunku pracy powoda, a rzekomym jego przejściem na emeryturę.

Powód poszukiwał ochrony prawnej na podstawie art. 92¹ § 1 k.p., zgodnie z którym pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę, przysługuje odprawa pieniężna w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia.

Strony niniejszego postępowania pozostawały w sporze co do zasadności przyznania powodowi prawa do odprawy emerytalnej, przy uwzględnieniu, iż powód przeszedł na emeryturę wojskową, nie zaś emeryturę powszechną. Między stronami nie było sporu co do ewentualnej wysokości odprawy emerytalnej, albowiem ponad 35-letni staż pracy powoda był bezsporny, zaś wysokość odprawy została przez powoda i pozwaną wyliczona na te samą kwotę.

W ocenie Sądu treść wyroku i uzasadnienia Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2015 r. (sygn. akt I PK 1/15, LEX nr 1959540) nie pozostawia wątpliwości co do zasadności powództwa, a tym samym przyznania powodowi prawa do odprawy emerytalnej w oparciu o art. 92¹ k.p.

W doktrynie wskazuje się, że z literalnego brzmienia cytowanego przepisu wyprowadzić można cztery przesłanki nabycia prawa do odprawy pieniężnej: 1) spełnienie przez pracownika warunków uprawniających renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, 2) przejście na emeryturę lub rentę, 3) rozwiązanie stosunku pracy oraz 4) związek między rozwiązaniem stosunku pracy i przejściem na emeryturę lub rentę. Wyrażany jest także pogląd, zgodnie z którym kodeksowa regulacja odprawy emerytalnej i rentowej ma charakter powszechny, wyznaczając „minimalny standard” w tym zakresie. Przepisy branżowe i zakładowe mogą, przy zachowaniu zasady uprzywilejowania, wprowadzać odmienne warunki nabywania prawa do odprawy i ustalać inną ich wysokość (Wagner, Barbara. Art. 92(1). W: Kodeks pracy. Komentarz, wyd. VII. Wolters Kluwer Polska, 2017).

W powołanym wyżej orzeczeniu Sąd Najwyższy w pierwszej kolejności wskazał, że zmiana statusu pracownika lub pracownika – emeryta na status wyłącznie emeryta, jest przejściem na emeryturę w rozumieniu art. 92¹ § 1 k.p. Dopóki bowiem trwa stosunek pracy, osoba posiadająca ustalone prawo do emerytury lub pobierająca to świadczenie, nie przestaje być pracownikiem. Sąd Najwyższy podkreślił, że zmiana statusu prawnego posiadającego równocześnie niejako podwójny status (pracownika i emeryta) wyraża się w tym, że traci on ten status i staje się emerytem, a przy tym jest to następstwem ustania stosunku pracy, pozostającego w związku z przejściem na emeryturę. Dla tak rozumianego przejścia na emeryturę, jak wskazał Sąd Najwyższy, bez znaczenia pozostaje okoliczność nabycia uprawnień do emerytury przed nawiązaniem stosunku pracy, chyba że pracownik już wcześniej skorzystał z uprawnienia do takiej odprawy.

Sąd Najwyższy jednoznacznie skrytykował stanowisko sądów I i II instancji, które jednomyślnie przyjęły, iż odprawa emerytalna przysługująca na podstawie art. 92¹ § 1 k.p., ma taki sam charakter, jak odprawa wypłacana aktualnie na podstawie art. 94 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, a zatem nie ma jakichkolwiek racjonalnie uzasadnionych podstaw, aby żołnierz, który otrzymał odprawę o charakterze i funkcjach odprawy emerytalnej, otrzymał świadczenie przewidziane w art. 92¹ § 1 k.p. W tym zakresie Sąd Najwyższy wskazał, że żołnierz zawodowy nie jest pracownikiem, a odprawa przewidziana w ustawie o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych nie jest świadczeniem ze stosunku pracy, do którego prawo zostało ustanowione w art. 92¹ § 1 k.p. W konsekwencji otrzymanie odprawy przysługującej z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej, niezależnie od charakteru tego świadczenia, nie wyłącza – na podstawie art. 92¹ § 2 k.p. – prawa do odprawy emerytalnej przysługującej pracownikowi z tytułu ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę i związanej z tym utraty statusu pracownika.

Sąd Najwyższy odniósł się także negatywnie do stwierdzenia sądu II instancji w zakresie, w jakim ten wskazał, że świadczenie przewidziane w art. 92¹ § 1 k.p. przysługuje jedynie w razie ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wobec czego uprawnienie do odprawy emerytalnej nie powstanie w związku z przejściem na emeryturę wojskową. Sąd Najwyższy wskazał, że omawiany przepis nie formułuje takiego wymagania, jak czynił to wprost art. 39 k.p. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 czerwca 2004 r. W ocenie Sądu Najwyższego zaprezentowana przez Sąd Okręgowy wykładania prowadziłaby do pozbawienia prawa do odprawy emerytalnej zarówno pracownika, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na emeryturę, jednak przysługującą z odrębnego Funduszu Emerytur Pomostowych, jak i pracownika, który w sytuacji zbiegu prawa do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz emerytury wojskowej wybrał to ostatecznie świadczenie jako korzystniejsze. Tym samym uprawnienie wynikające z art. 92¹ § 1 k.p. nie jest uwarunkowane przejściem na emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w cytowanym wyroku, a także zawartą w nim argumentację prawną.

Przekładając powyższe na stan faktyczny niniejszej sprawy należy wskazać, iż w przypadku powoda zostały spełnione wszystkie przesłanki przysługiwania prawa do odprawy emerytalnej, o której mowa w art. 92¹ § 1 k.p., przy braku zaistnienia przesłanki negatywnej z art. 92¹ § 2 k.p. Niewątpliwie powód spełnił warunki uprawniające do emerytury,

co wynika wprost z decyzji o przyznaniu emerytury wojskowej z dnia 12 maja 1995 r. Okoliczność, że powód spełnił warunki uprawniające do emerytury wojskowej, a nie emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, nie ma wpływu na zasadność wypłaty odprawy emerytalnej. Z dniem 30.11.2020 r. uległ rozwiązaniu stosunek pracy łączący stronę pozwaną z powodem, mającego niejako podwójny status pracownika – emeryta. Dlatego też, począwszy od dnia następnego, powód zmienił status pracownika – emeryta na status wyłącznie emeryta, co należy uznać za przejście na emeryturę w rozumieniu art. 92¹ § 1 k.p.

Przyczyna ustania lub rozwiązania przez pracownika stosunku pracy nie pozbawia prawa do przysługującej mu powszechnej i jednorazowej odprawy emerytalnej, skoro art. 92¹ § 1 k.p. uzależnia prawo do tej odprawy od przejścia na emeryturę związku z ustaniem stosunku pracy, a więc bez względu na jego przyczynę (por. wyrok Sądu Najwyższego z 2 marca 2010 II PK 239/09, LEX nr 585781 i wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 lipca 1999 r., I PKN 174/99, OSNAPiUS 2000 Nr 21, poz. 786). Istotnym jest, że po ustaniu stosunku pracy u pozwanego, powód uzyskał status emeryta.

Otrzymanie przez powoda odprawy przysługującej z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej nie wyłączało prawa do odprawy emerytalnej na podstawie art. 92¹ § 2 k.p.

Przy wyrokowaniu Sąd miał również na względzie treść Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej, w którym w zasadzie powielono treść art. 92¹ k.p., a w sposób szczegółowy odniesiono się do wysokości przysługującego świadczenia. Rozważania dotyczące wykładni art. 92¹ k.p. znajdują zatem zastosowanie także do interpretacji postanowień ponadzakładowego układu zbiorowego pracy.

Skoro zatem powód spełnił przewidziane w art. 92¹ § 1 k.p. przesłanki przysługiwania prawa do odprawy emerytalnej, zaś zgodnie z postanowieniami Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej po co najmniej 35 latach pracy odprawa emerytalna należy się w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia, na rzecz powoda należało zasądzić odprawę emerytalną w żądanej przez niego, wyliczonej również przez stronę pozwaną na tę samą kwotę, wysokości.

Strona pozwana nie kwestionowała posiadania przez powoda ponad 35 letniego stażu pracy. Powód przepracował ok. 45 lat.

Sąd zważył, że termin wymagalności świadczenia jakim jest odprawa emerytalna przypadał na dzień rozwiązania stosunku pracy, tj. na dzień 30.11.2020 r. Stąd od dnia 1.11.2020 r. strona pozwana pozostawała w opóźnieniu z zaspokojeniem roszczenia powoda i od tej daty należało liczyć ustawowe odsetki za opóźnienie od zasądzonej tytułem odprawy emerytalnej kwoty.

Przy ustalaniu stanu faktycznego w niniejszej sprawie Sąd oparł się na dowodach z dokumentów, w tym zwłaszcza na dokumentacji zgromadzonej w aktach osobowych powoda, a także na wyciągu z Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej oraz na zaświadczeniu o wysokości wynagrodzenia powoda, albowiem nie budziły one wątpliwości stron ani Sądu. Uzupełniająco Sąd uwzględnił wyjaśnienia powoda, albowiem te były jasne i konkretne, a nadto korespondowały z dotychczas zgromadzonym materiałem dowodowym.

Z uwagi na powyższe, Sąd zasądził od strony pozwanej (...) na rzecz powoda K. Z. kwotę 26.544,70 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1.12.2020 r. do dnia zapłaty, tytułem odprawy emerytalnej, o czym orzekł w **punkcie I sentencji wyroku.**

Sąd **w II punkcie wyroku** zasądził na rzecz powoda koszty zastępstwa procesowego na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z par. 2 pkt 5 i par. 9 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w wysokości 2700 zł.

Nieuiszczone koszty sądowe Sąd, **w punkcie III sentencji wyroku**, zaliczył na rachunek Skarbu Państwa, co znajduje oparcie w art. 108 k.p.c., 102 k.p.c. i art. 113 w zw. z art. 96 ust. 1 pkt 4 i art. 94 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2019r., poz. 785 t.j.).

W punkcie IV sentencji wyroku Sąd na podstawie art. 477² § 1 k.p.c. nadał niniejszemu wyrokowi w zakresie punktu I rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 4.424,12 zł brutto, stanowiącej równowartość jednomiesięcznego wynagrodzenia powoda.

Z uwagi na powyższe, orzeczono jak na wstępie.